

**V edycja programu dla rzetelnych i uczciwych firm**





**FAIR PLAY**, według definicji encyklopedycznej, oznacza „grę prowadzoną zgodnie z przepisami, ale również w sposób piękny, szlachetny i uczciwy”. W idei programu „Przedsiębiorstwo Fair Play” zawierają się takie pojęcia jak: *pracodawca fair play, kontrahent fair play, konkurent fair play, podatnik fair play.*

Współistnienie na wolnym rynku ekonomicznym to gra, w której mamy zwycięzców i pokonanych. Znamienne jednak jest, że niezależnie od wyników konkurencji przyklaskujemy tym, którzy grają...*fair*. Dlatego przyznajemy wyróżnienia, nagrody i certyfikaty.

Promocja wzorców uczciwego prowadzenia biznesu, certyfikowanie firm w zakresie rzetelności i uczciwości oraz współpraca z mediami i organizacjami pozarządowymi w zakresie programów walki z korupcją wchodzi w skład wytycznych, które chcą realizować polscy przedsiębiorcy w strategii biznesu wobec korupcji — wynika to z analiz Instytutu Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym przeprowadzonych w latach 2000-2001 (o szczegółowych wynikach tych badań media zostały poinformowane na konferencji prasowej 14 września 2001\*). Nie tylko jednak piętnowanie złych zachowań biznesmenów, ale również zauważanie dobrych - może być formą walki z nieuczciwością. **Etyka w działaniu przedsiębiorstw długo była niezauważana. Tematem doniesień prasowych są najczęściej afery finansowe, a nie działalność charytatywna i postępowanie fair w biznesie.** Zły obraz polskiego biznesmena utrwalił się w polskiej gospodarce do tego stopnia, że nawet pierwszy kodeks etyki w działalności gospodarczej prof. Mirosława Koziańskiego z 1994 r. został zatytułowany „Walka z wiatrakami”. Dzięki mediom stereotyp ten zostaje pomalutku przełamany:

#### „Przedsiębiorstwo Fair Play” według ... mediów

**„Bezwzględny kapitalizm nie musi w rzeczywistości opierać się na grze bez żadnych zasad. Dobry przykład, że można prowadzić interesy w sposób etyczny dają firmy, za działalność fair play już nagrodzone...”** – donosiła Trybuna. Rzeczpospolita zauważyła, że swój udział w programie „zarówno małe, jak i duże przedsiębiorstwa (...) zaliczają do działań marketingowych”. Jak twierdzą uczestnicy i laureaci ubiegłych edycji „sam tytuł niczego nie ułatwia jeśli w ślad za nim nie idą rzeczywiście etyczne zachowania pracowników i menadżerów nagrodzonych firm”. Komisja Ogólnopolska każdorazowo ma prawo do cofnięcia lub zawieszenia możliwości używania tytułu „Przedsiębiorstwo Fair Play” (*Przedsiębiorstwa Fair Play*, Rzeczpospolita, dodatek Moja Kariera, 20.12.2000).

#### i laureatów

„Certyfikatem chwalimy się często i chętnie. Umieszczamy logo „Przedsiębiorstwo Fair Play” we wszystkich naszych folderach reklamowych. Tytuł ułatwia nam podpisywanie korzystnych umów z dostawcami, zwłaszcza w kwestii terminów płatności. Jesteśmy wiarygodni” - powiedziała Jowita Bojdo z działu marketingu Firmy Handlowo - Produkcyjnej „Giewont” Sp. z o.o. z Rzeszowa.

„Jest to niewątpliwie prestiż, dobre imię, nobilitacja. Wzbudzamy zaufanie klientów i kontrahentów, którzy są bardziej otwarci na nasze propozycje. Tytuł ten, choć ma angielskie brzmienie, jest czytelny i zrozumiały - dobrze mówi o naszej firmie i myślę, że korzyści z tego tytułu są ...po prostu wymierne” - stwierdził Andrzej Podlewski z działu marketingu Zakładów Magnezytowych „Ropczyce” S.A.

„Tytuł „Przedsiębiorstwo Fair Play” daje pewną gwarancję, że to co robimy mieści się w ogólnie przyjętych zasadach etyki gospodarczej. Osoby, które znają logo programu, widząc, że się nim posługujemy, nabierają pewności, że jesteśmy solidni i w terminie wywiążemy się ze zobowiązań, co szczególnie dziś jest dla kontrahentów bardzo ważne. Jednocześnie certyfikat zobowiązuje. Każdego dnia w naszej pracy, na każdym kroku, musimy udowadniać, że jesteśmy rzeczywiście fair” - uważa Jacek Tarczyński, Prezes Zakładu Przetwórstwa Mięsnego „Tarczyński” Sp. z o.o. z Trzebnicy.

\*inf. prasowa oraz raport „Strategia polskiego biznesu wobec korupcji” dostępne są na stronie [www.iped.pl](http://www.iped.pl)

**Idea programu** - to promocja etyki w działalności gospodarczej, przy czym etyka jest rozumiana jako zespół norm rzetelnego postępowania we wzajemnych relacjach przedsiębiorców z klientami, kontrahentami, pracownikami, współnikami oraz społecznością, władzą lokalną i państwową, norm zgodnych z obowiązującym prawem i powszechnie przyjętymi normami społecznymi.

## Cele programu

W roku 2002 rozpoczęła się V – jubileuszowa edycja programu „Przedsiębiorstwo Fair Play”. Certyfikaty „Przedsiębiorstwo Fair Play” po raz pierwszy wręczono w 1998 r., chociaż idea tego programu ma wieloletnią tradycję. Nawiązuje do konkursu dla członków izb gospodarczych „Business Fair Play Award” ogłoszonego w 1992 r. przez Krajową Izbę Gospodarczą. Jego całkowicie nowe zasady regulaminowe, wprowadzone przez **Fundację „Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym” KIG**, przyjęły formułę otwartą dla wszystkich sektorów przedsiębiorstw. Konkurs stał się **programem certyfikacyjnym**, wyłaniającym firmy biorące aktywny udział w życiu gospodarczym, dla których **oprócz zysku ważne jest myślenie w kategoriach dobra publicznego**. Program „Przedsiębiorstwo Fair Play” jest realizowanym w skali ogólnopolskiej, przedsięwzięciem propagującym uczciwość i rzetelność. Ma ciekawą specyfikę, która nie jest obecna w regulaminach innych programów o charakterze gospodarczym. Firmy biorące w nim udział **startują na równych zasadach, niezależnie od wielkości**, charakteru wytwarzanych towarów czy oferowanych usług, ponieważ etyka jest jedna, obowiązuje zarówno zarządy dużych spółek, jak i właściciele małych firm. Wśród laureatów mamy więc i potentatów gospodarczych danych regionów i firmy niewielkie, o rodzinnym charakterze. Do ścisłej współpracy przy realizacji programu zostały zaproszone m.in. władze regionalne i samorządy gospodarcze. Program wpisuje się także w działania Unii Europejskiej, a przede wszystkim w cele Zintegrowanego Programu dla Małych i Średnich Firm, w którym promocja kultury przedsiębiorczości jest jednym z czterech najważniejszych zadań.

Certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play” jest czytelny, i to nie tylko dla polskich partnerów, lecz również dla kontrahentów zagranicznych. Dlatego, mimo wysokich wymagań stawianych przez organizatorów, w ostatniej, czwartej edycji programu, wzięło udział 549 firm, przy czym do drugiego etapu zakwalifikowało się 478. Ostatecznie **certyfikaty otrzymały 463 firmy, a nagrody główne w postaci statuetek – 15 firm**. Obecnie trwa przyjmowanie zgłoszeń do V – jubileuszowej edycji programu (do 31 maja br.).

## Za co przyznawany jest certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play”?

Certyfikat otrzymują przedsiębiorstwa, które:

- stworzyły swoim pracownikom warunki sprzyjające zarówno efektywnej pracy, jak i rozwojowi zawodowemu
- są wrażliwe na potrzeby środowiska lokalnego
- aktywnie uczestniczą w przedsięwzięciach charytatywnych
- terminowo wywiązują się ze zobowiązań wobec skarbu państwa
- uczciwie i rzetelnie reklamują się, jednocześnie nie dyskredytując konkurencji
- postępują rzetelnie wobec klientów
- ułożyły sobie współpracę z kontrahentami i nie miały zaległości w regulowaniu wobec nich należności
- ich działalność jest przyjazna dla środowiska naturalnego.

## Zasady weryfikacji

Program **trwa cały rok** i przebiega dwuetapowo. Pierwszy krok wykonują firmy zgłaszając chęć uczestnictwa do 31 maja br. Szczegółowo prezentują swoją działalność w Ankiecie – Prezentacji, którą mogą uzyskać w biurze programu: ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa, u administratorów regionalnych lub na stronie internetowej – [www.fairplay.pl/formularze.html](http://www.fairplay.pl/formularze.html). Udzielają pisemnej odpowiedzi na pytania typu:

1. Czy przedsiębiorstwo miało zaległości: w spłatach kredytów wobec banków, regulowaniu należności wobec kontrahentów, pracowników, Urzędu Skarbowego, ZUS?
2. Czy były prowadzone spory sądowe z pracownikami?
3. Czy uczestniczy czynnie w akcjach lub imprezach charytatywnych?

Te i inne pytania wyżej nie wymienione, są w ankietach uszczegółowione, a odpowiedzi na nie punktowane. Firmy są również proszone o przedstawienie stosownej dokumentacji. Przedsiębiorstwo, które uzyskuje minimum 70 na 100 możliwych punktów zostaje nominowane do drugiego etapu. **Prawdziwość odpowiedzi udzielonych przez firmę jest sprawdzana podczas II etapu przez organizatorów** i przedstawicieli instytucji współpracujących: urzędów wojewódzkich, marszałkowskich, urzędów pracy, banków, organizacji przedsiębiorców, US, ZUS oraz inspektorów

pracy (podczas wizytacji w drugim etapie). O dyskwalifikacji firmy w programie może zdecydować też uzasadniony protest konkurencji, klienta, kontrahenta lub pracownika przedsiębiorstwa.

Zgodnie z obowiązującym regulaminem certyfikacja firm ma zakończyć się do 15 listopada br., a oficjalne ogłoszenie wyników tegorocznej edycji programu odbędzie się w trakcie wielkiej gali finałowej planowanej na grudzień 2002.

## Laureaci programu „Przedsiębiorstwo Fair Play” w liczbach

### O „Przedsiębiorstwach Fair Play“

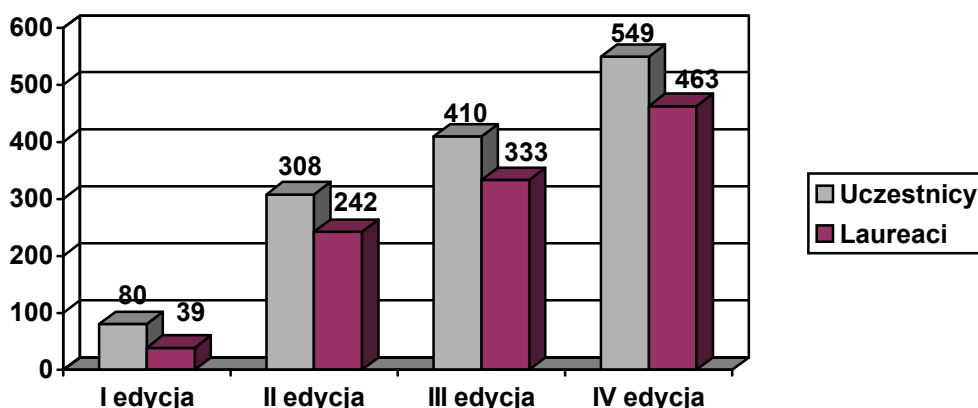
Zainteresowanie programem „Przedsiębiorstwo Fair Play” rośnie. W pierwszej edycji spośród 80 firm uczestniczących, warunki programu spełniło 39, i te otrzymały certyfikat. W drugiej edycji uczestników było 308, laureatów 242. W trzeciej chętnych było już 410, a certyfikat otrzymały 333 firmy, czyli osiem razy więcej niż w pierwszej edycji! Do ubiegłorocznej edycji zgłosiło się 549 firm z całej Polski, czyli prawie 34% więcej niż w 2000 roku. Do drugiego etapu Komisja Ogólnopolska zakwalifikowała 478 przedsiębiorstw, a 463 z nich przeszło pomyślnie procedurę weryfikacyjną.

Laureaci IV edycji programu „Przedsiębiorstwo Fair Play”, stworzyli prawie **100 tysięcy miejsc pracy**. Wynagrodzenie pracowników w firmach laureatów w latach 1998-2000 było wyższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce.

Niektóre przedsiębiorstwa osiągnęły niemal 200% wzrostu sprzedaży w porównaniu do poprzedniego roku. Przedstawiają to poniższe wykresy:

### Wykres 1

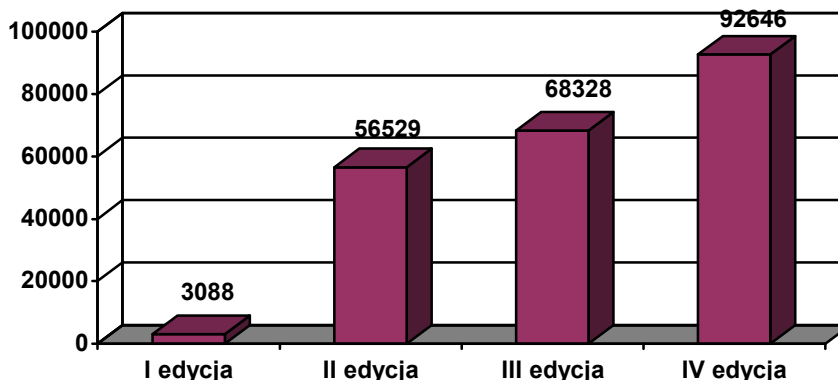
Liczba uczestników i laureatów programu w latach 1998-2001



Źródło: Opracowanie własne.

### Wykres 2

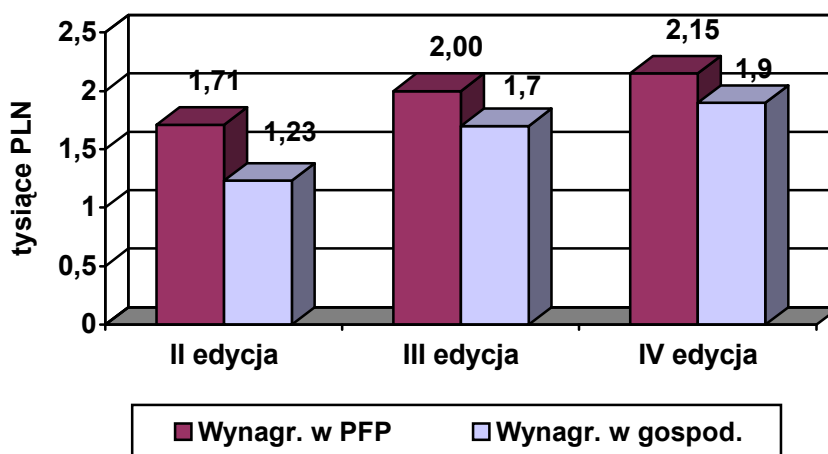
Zatrudnienie w firmach – laureatach programu „Przedsiębiorstwo Fair Play”



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od laureatów.

### Wykres 3

Przeciętne wynagrodzenie w firmach – laureatach programu „Przedsiębiorstwo Fair Play” (dane dla II, III i IV edycji) w tys. zł

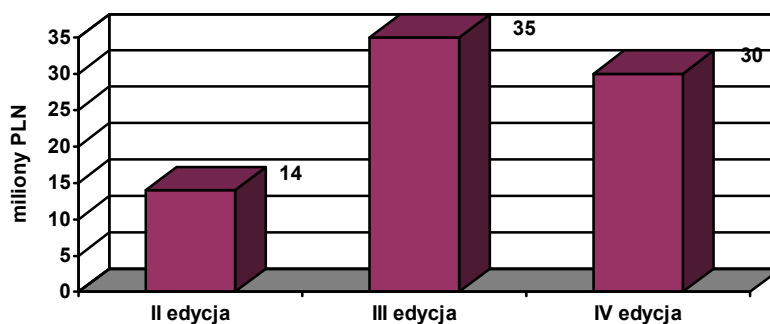


Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od laureatów.

**Działalność charytatywna i wrażliwość społeczna** jest jednym z czynników decydujących o przyznaniu firmie certyfikatu i nagrody głównej. **Prawie 30 milionów zł wydały „Przedsiębiorstwa Fair Play” na cele społeczne.** Przy czym są to dane tylko z ostatniej – czwartej edycji. W połączeniu z edycją drugą i trzecią jest to kwota rzędu **78 milionów zł.**

### Wykres 4

Darowizny dokonane przez firmy - laureatów programu „Przedsiębiorstwo Fair Play” (dane dla II, III i IV edycji) w tys. zł



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od laureatów.

### Organizacja programu

1. Program organizuje Fundacja „Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym” oraz Krajowa Izba Gospodarcza.
2. W sprawach interpretacji zapisów i wymagań regulaminowych, decyzje podejmuje Komisja Ogólnopolska, przekazując je do wiadomości Komisjom Regionalnym i Administratorom Regionalnym.
3. Komisja Ogólnopolska zastrzega sobie prawo cofnięcia lub zawieszenia prawa do tytułu „Przedsiębiorstwo Fair Play”, w przypadku stwierdzenia zachowania niegodnego rzetelnego przedsiębiorcy.
4. Sponsorami programu są: PKO Bank Polski SA oraz Polkomtel S.A. (PLUS GSM), patronami prasowymi są: „Puls Biznesu”, „Prawo i Gospodarka” oraz tygodnik „Przegląd”.



## Firmy nagrodzone statuetkami w IV edycji programu „Przedsiębiorstwo Fair Play”:

- **ASPEL S.A., Zabierzów k/Krakowa;** produkuje wysokiej jakości sprzęt medyczny; zatrudnia 121 osób. **Kontakt:** (012) 285-22-22, Andrzej Wrzeźniowski - Prezes
- **Firma Handlowo-Produkcyjna GIEWONT Sp. z o.o., Rzeszów;** handel hurtowy odzieżą; zatrudnia 42 osoby. **Kontakt:** (017) 863-44-97, Danuta Witko – Współwłaścicielka, Prezes
- **JERZY RUTKOWSKI Ltd., Gniewkowo k/Bydgoszczy;** dystrybucja kotłów gazowych i systemów grzewczych – jako reprezentant firmy Beretta; zatrudnia 34 osoby. **Kontakt:** (052) 353-30-00, Jerzy Rutkowski – Właściciel, Jerzy Migawa - Prezes
- **KRONOPOL Sp. z o.o., Żary, lubuskie;** produkcja płyt wiórowych i płyt uszlachetnionych, paneli boazeryjnych i podłogowych, blatów roboczych, parapetów; zatrudnia 999 osób. **Kontakt:** (068) 363-11-00, Johan Bitzi - Prezes
- **NOVOL Sp. z o.o., Komorniki k/Poznań;** produkcja szpachlówek poliestrowych i innych produktów do lakiernictwa samochodowego oraz dla rynku budowlanego; zatrudnia 189 osób. **Kontakt:** (061) 810-98-00, Piotr Nowakowski - Dyrektor
- **Przedsiębiorstwo Produkcyjne OKNOPLUS Sp. z o.o., Libertów k/Krakowa;** produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych dla budownictwa; zatrudnia 120 osób. **Kontakt:** (012) 277-57-00, Wacław Figiel - Prezes
- **Zakłady Farmaceutyczne POLFA-ŁÓDŹ S.A., Łódź;** produkcja leków; zatrudnia 244 osoby. **Kontakt:** (042) 654-00-70, Krzysztof Borkowski – Prezes Zarządu
- **Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kaliszu;** firma komunalna dostarczająca wodę i odprowadzająca ścieki dla aglomeracji kaliskiej; zatrudnia 205 pracowników. **Kontakt:** (062) 767-20-11, Roman Wiertelak - Prezes
- **Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A., podkarpackie;** produkcja materiałów ogniotrwałych; zatrudnia 612 osób. **Kontakt:** (017) 221-86-51, Józef Siwiec - Prezes
- **SAUR NEPTUN GDAŃSK S.A.;** firma komunalna dostarczająca wodę i odprowadzająca ścieki; zatrudnia 750 osób. **Kontakt:** (058) 301-30-91, Zbigniew Maksymiuk - Prezes
- **SERTOP Sp. z o.o., Tychy;** produkcja i sprzedaż serów topionych; zatrudnia 226 osób. **Kontakt:** (032) 217-40-44, Romana Kolencova- Prezes
- **Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „SEZUP Klima” Sp. z o.o., Piła;** systemy wentylacyjne i klimatyzacyjne; zatrudnia 65 osób. **Kontakt:** (067) 213-28-86, Ryszard Bednarek – Prezes, Właściciel
- **Zakład Przetwórstwa Mięsnego TARCZYŃSKI Sp. z o.o., Trzebnica k/Wrocławia;** przetwórstwo mięsa; zatrudnia 398 osób. **Kontakt:** (071) 312-08-81, Jacek Tarczyński - Prezes
- **UNION-VIS Sp. z o.o., Bielsko-Biała;** produkcja artykułów ściernych; zatrudnia 330 osób. **Kontakt:** 033 828-21-00, Bolesław Gaj - Prezes
- **ZAKŁAD CERAMIKI SANITARNEJ Stanisław Hybner, Środa Wlkp.;** produkcja ceramiki sanitarnej (umywalki, kompakty, miski ustępowe, bidety); zatrudnia 49 pracowników. **Kontakt:** (061) 286-48-00, Hybner - Właściciel

Dodatkowe informacje na temat programu oraz firm „Przedsiębiorstwo Fair Play”: biuro programu: Anna Szcześniak, tel/fax: (22) 8262596, tel: (22) 6309705, 0-502 249979, e-mail: [aszczesniak@kig.pl](mailto:aszczesniak@kig.pl), <http://www.fairplay.pl>.



## REGIONALNI ADMINISTRATORZY PROGRAMU



**Piotr Jarocki** - BSC Centrum Promocji Biznesu  
ul. H. Maruszówny 1/28, 80-288 Gdańsk  
tel. 058 340 00 58, fax. 340 00 60  
e-mail: [pjarocki@fairplay.pl](mailto:pjarocki@fairplay.pl)

**Miłosz Omastka** - Regionalne Centrum Biznesu  
ul. 1-go Maja 33, 40-225 Katowice  
tel./fax. 032 255 41 12, 209 04 99  
e-mail: [rcb@fairplay.pl](mailto:rcb@fairplay.pl)  
[www.rcb.com.pl](http://www.rcb.com.pl)

**Ryszard Rataj** - Biuro Promocji  
ul. Rumińskiego 6, 85-030 Bydgoszcz  
tel./fax. 052 349 52 81  
e-mail: [r.rataj@fairplay.pl](mailto:r.rataj@fairplay.pl)

**Jadwiga Stander** - Biuro Promocji Biznesu  
ul. Starowiślna 71, 31-052 Kraków  
tel./fax. 012 429 26 09, 421 31 43  
e-mail: [bpb@fairplay.pl](mailto:bpb@fairplay.pl)

**Aneta Starzec** - Dolnośląskie Centrum Wspierania Biznesu  
ul. Leszczyńskiego 4, 50-078 Wrocław  
tel./fax. 071 342 36 74  
e-mail: [dcwb@fairplay.pl](mailto:dcwb@fairplay.pl)

**Anna Szcześniak** - Przedsiębiorstwo Fair Play Sp. z o.o.  
ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa  
tel./fax. 022 826 25 96, tel. 630 97 05, 630 96 07  
e-mail: [pfp@kig.pl](mailto:pfp@kig.pl), [aszczesniak@kig.pl](mailto:aszczesniak@kig.pl)  
[www.fairplay.pl](http://www.fairplay.pl)

**Paweł Zając** - Centrum Promocji Biznesu  
ul. Ks. Jałowego 6a, 35-010 Rzeszów  
tel./fax. 017 852 56 46  
e-mail: [fairplay@rze.pl](mailto:fairplay@rze.pl)  
[www.fairplay.com.pl](http://www.fairplay.com.pl)